

VÄLKOMMEN IN
I EN SPÄNNANDE
VÄRLD!

Hur väljer hunden SIN GÅNGART?

Hunden är till sin natur mycket ekonomisk! Den arbetar för de bästa belöningarna och gör gärna saker den redan kan. Visste du att den väljer sina rörelser efter samma principer?

TEXT: ANNIKA FALKENBERG FOTO: LENA GUNNARSSON

Hunden har fyra gångarter; skritt, pass, trav och galopp. En frisk hund växlar mellan de olika gångarterna beroende på vad den gör och hur underlaget ser ut. När den väljer gångart väger den in hur bråttom den har och hur mycket det kostar, det vill säga hur mycket energi det går åt. Utifrån det liv hunden lever lägger den upp ett register av rörelser som den anser ekonomiska och sedan kör den helt enkelt på dessa.

DRIVKRAFTER

Det finns fem faktorer som får hundens kropp att rent fysiskt förflyttas framåt över marken. Dessa är muskelkraft, svikt i leder, svikt från underlaget, pendling och svävning. Det krävs muskelkraft för att lyfta upp benen och skjuta på framåt i de snabbare gångarterna. Håll i minnet att det finns fler komponenter som hjälper hunden att förflytta sig framåt. De olika gångarterna innehåller flera av dessa komponenter i varierande grad.

SVIKT I LEDER

Svikt i lederna är en form av "gummibandseffekt". Hundens tyngd trycker neråt så att ledband och senor töjs ut. Kroppen måste sedan ha en viss fart framåt så att vikten lättar. När

Annika Falkenberg är godkänd leg. sjukgymnast med särskilt intresse för hundars basfunktion och hållbarhet. I höst kommer hennes tredje bok på temat Hund i Rörelse ut!

vikten försvinner dras ledbanden ihop och ger kroppen en fin skjuts uppåt. Det finns inga ledband som orkar trycka iväg en stillastående hund. Finns det däremot bara lite rörelseenergi framåt kan en hund med bra svikt leva länge på denna. Svikten från underlaget följer samma princip. En fjädrande skogs- eller gräsmark ger bra svikt medan hård asfalt inte ger någon hjälp alls.

PENDING

Vid pendling lutar sig hunden åt ena sidan så att andra sidans benpar blir hängande i luften. Sedan knickar den till i midjan så att det benpar som befinner sig i luften svingas framåt. Med denna teknik behöver hunden inte lyfta upp benen. Det räcker att den kan luta sig åt en sida i taget och spänna till i midjans muskler.

SVÄVNING

Svävning innebär att hunden befinner sig helt uppe i luften. För att komma upp i svävning krävs det naturligtvis att hunden först har använt någon av de andra komponenterna så att den lättar från marken och har fart framåt. Ett hopp över ett hinder eller något ute i naturen är en väl utnyttjad svävfas.

STEGFAS OCH TAKT

När man talar om gångarter används begreppen stegfas och takt. En stegfas börjar med att hunden flyttar ett ben och fortsätter tills den är tillbaka och ska flytta det första benet igen. En stegfas kan också innehålla svävning. Gångarterna är två-, tre- eller fyrtaktiga. Takten räknas av hur många nedslag de fyra benen gör under en stegfas. Om flera ben flyttas samtidigt räknas deras gemensamma nedslag som ett taktslag.

Hunden väljer den gångart som passar till uppgiften den har fått. På så vis håller den balans och kontroll genom varje moment.

GÅNGART	TAKT	HASTIGHET	KOMPONENTER	KOSTNAD
Skrutt	4	Långsam	Muskelkraft	Väldigt dyr
Pass	2	Långsam	Pendling	Nästan gratis
Trav	2	Varierande	Svikt och svävning	Billig
Galopp	3 eller 4	Snabb	Muskelkraft, svikt och svävning	Dyr

Ett "smörgåsbord" helt i hundens smak. Här plockar varje hund ihop sin favoritblandning.

KOSTNAD

Alla hundar är inbitna ekonomer, de slösar aldrig med sina resurser. Allt muskelarbete gör av med energi. När hunden väljer gångart beräknar den hur mycket energi, alltså muskelkraft, som går åt i förhållande till hur bråttom den har. Svikt, pendling och svävning är inte muskelarbete och gör inte av med hundens energi. De blir därför bra alternativ för hunden. Det finns alltid en viss muskelspänning med i bakgrunden som ger hunden stadga när den står upp. Den här typen av muskelarbete kallas för postural spänning och räknas inte med eftersom den alltid finns där. "Postural" är ett ord som betecknar kroppshållning.

SKRITT

Skrutt är en fyrtaktig gångart utan svävmoment. Hunden flyttar ett ben i taget och har hela tiden kontakt med marken. Den inleder stegfasen med att lyfta upp och flytta fram ett bakben. Precis innan detta sätts ner lyfter hunden upp sitt framben för att ge plats åt bakbenet. Tyngdpunkt och balans ligger diagonalt genom hunden. I skritt lyfter hunden benen högt och kan därför använda gångarten på de flesta typer av underlag. Hunden behöver en rörlig och väl musklad rygg, starka höft- och skuldermuskler för att skritta.

Komponenter: muskelkraft

PASS

Pass är en tvåtaktig gångart utan svävmoment. Hunden lutar sig åt en sida så att den andra sidans benpar hänger löst i luften. Sedan spänner den till musklerna i midjan så att benen svingas framåt. Tyngdpunkt och balans ligger över en sida i taget. Med denna teknik lyfter inte hunden upp benen särskilt högt. Gångarten fungerar därför bara på släta underlag. I pass håller hunden ryggen rak och stilla.

Komponenter: pendling

TRAV

Trav är en tvåtaktig gångart som innehåller två svävmoment. Benen flyttas parvis i ett diagonalt mönster. Trav fungerar på

de flesta underlag. Tyngdpunkt och balans ligger diagonalt genom kroppen. Ryggen stabiliseras i en rak linje. Den tar emot kraften underifrån och håller kroppen stadig inför svävfasen, men är inte med och driver gångarten. Traven drivs nästan helt av svikt och svävning.

Komponenter: svikt och svävning

GALOPP

Galopp är en tre- eller fyrtaktig gångart med tyngdpunkt och balans diagonalt genom kroppen. Stegsekvensen börjar med till exempel höger bakben som sätts ner ensamt långt fram under kroppen. Därefter kommer vänster bakben och höger framben samtidigt. Sekvensen avslutas med vänster framben som trycker upp kroppen i en lång och hög svävning. Hunden går då i vänster galopp. Om sekvensen avslutas med höger framben går den i höger galopp.

Då farten i galoppen ökar blir hunden så pass utsträckt att ben "två och tre" inte går att sätta ner samtidigt utan sätts ner efter varandra. Galoppen blir då fyrtaktig. Hunden väljer galopp så att den hela tiden är balanserad när den svänger eller underlaget skiftar.

Komponenter: muskelkraft, svikt och svävning.

Olika hundar föredrar olika gångarter och påverkas dessutom av den miljö och typ av underlag som de vistas i. De påverkas också av den träning eller det arbete de används till. Genom att guida hunden till att använda alla sina gångarter i en lagom mix främjas allsidiga rörelser. □

DASUQUIN®
Säljs endast via veterinärer

CS + Glu + ASU
A New Generation of Joint Health Supplement

Mest avancerade ledhälsa-produkten på marknaden!

For dogs of all sizes

VET NUTRA
www.vetnutra.com
0413-263 91 • info@vetnutra.com

Säljs endast via veterinärer

PROVABLE®-DC
FOR DOGS & CATS

Provable-DC är ett matsmältningsfrämjande tillskott som innehåller naturligt förekommande mikroorganismer.

Användning:

- vid lös avföring och diarré
- före och efter antibiotikakurer
- vid matsmältningsproblem
- vid stressande situationer

VET NUTRA
www.vetnutra.com
0413-263 91 • info@vetnutra.com